

Поточний стан справ у секторі кредитних спілок України (за підсумками 2006 року)

На кінець 2006 року до Державного реєстру фінансових установ було внесено інформацію про 781 небанківську кредитну установу, у тому числі про 764 кредитні спілки, 3 інші кредитні установи та 14 юридичних осіб публічного права.

Таблиця 1.

Реєстрація кредитних установ у 2005 – 2006 роках

	2005	2006
Кількість кредитних установ на кінець року, в т.ч.	725	781
кредитних спілок	723	764
інших кредитних установ	2	3
юридичних осіб публічного права	0	14
Виключено протягом року з Держреєстру, в т.ч.	12	8
кредитних спілок	12	8
інших кредитних установ	0	0
юридичних осіб публічного права	0	0
Включено протягом року до Держреєстру, в т.ч.	114	64
кредитних спілок	113	49
інших кредитних установ	1	15
юридичних осіб публічного права	0	0

Подальше зростання кількості кредитних установ свідчить про стрімкий розвиток системи кредитної кооперації та мікрокредитування в Україні.

Інформація щодо ліцензування небанківських кредитних установ наведена у таблиці 2.

Таблиця 2.

Ліцензування небанківських кредитних установ у 2006 році

Вид діяльності, на яку видаються ліцензії	Кількість діючих ліцензій станом на початок року	на кінець 2006 р. (наростаючим підсумком з початку року)			Кількість діючих ліцензій станом на кінець року
		видано ліцензій	анульовано ліцензій	сума сплачена до бюджету за ліцензування	
	шт.	шт.	шт.	тис. грн.	шт.
Діяльність кредитних спілок по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки	593	53	36	40,1	610
Діяльність кредитних спілок з надання фінансових кредитів за рахунок залучених коштів, крім внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки	161	80	2	110,6	239
Діяльність з надання фінансових кредитів за рахунок залучених коштів кредитними установами	0	6	0	180,0	6
Разом	754	139	38	330,7	855

Протягом року кількість членів кредитних спілок збільшилася майже на 46% і на 31.12.06 становила 1 791,4 тис. осіб, з яких 566,1 тис. осіб, або 32% – члени КС, які мають чинні кредитні договори, та 103,0 тис. осіб (6%) – члени спілок, які мають внески на депозитних рахунках (рис. 1).

При абсолютному зростанні кількості членів кредитних спілок усіх статусів (тих, які мають чинні кредитні та депозитні договори та інших, які на даний момент не користуються послугами кредитних спілок, але залишаються їх членами), структура кількості членів за їх статусом у 2006 році помітно змінилась порівняно з 2005. Так, відмічається зниження частки осіб, що мають чинні кредитні договори (з 40% у 2005 р. до 32% у 2006 р.), та зростання питомої ваги кількості членів, що не мають чинних кредитних або депозитних договорів, тобто тимчасово не користуються послугами КС (з 53% у 2005 р. до 63% у 2006 р.). Частка осіб, що довірили кредитній спілці свої вільні готівкові кошти, залишилась сталою: на рівні 6% загальної кількості членів.

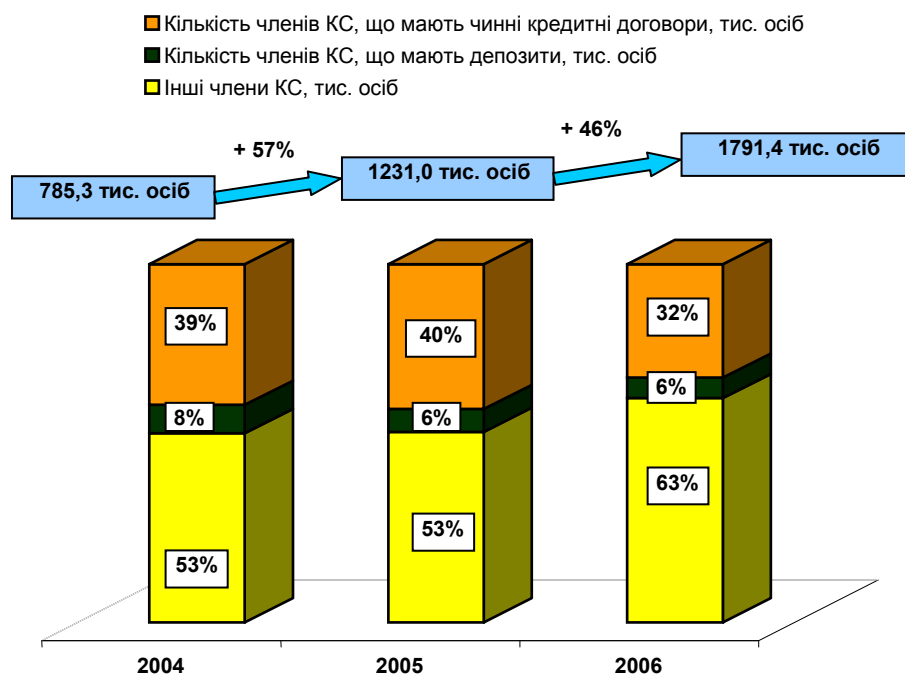

Рис.1. Динаміка кількості членів КС (станом на кінець періоду)

За результатами звітного року, як і раніше, більшість кредитних спілок об'єднувала відносно невелику кількість членів (хоча слід зазначити, що триває тенденція до зниження кількості таких невеликих КС). Так, за результатами 2006 року відмічається зменшення частки кредитних спілок з кількістю членів до 100 осіб та від 100 до 500 осіб на 3,6 в.п. та 4,8 в.п. відповідно (табл. 3.).

Таблиця 3.

Зміна розподілу кредитних спілок за кількістю їх членів у 2005 – 2006 роках

Групи кредитних спілок за кількістю членів	2005		2006		Структурні зрушення, в.п.
	Кількість КС у групі	Питома вага, %	Кількість КС у групі	Питома вага, %	
До 100 осіб	190	25,4%	166	21,8%	-3,6
101-500 осіб	255	34,1%	223	29,3%	-4,8
501-1 000 осіб	104	13,9%	117	15,4%	1,5
1 001-3 000 осіб	125	16,7%	149	19,6%	2,9
3 001-5 000 осіб	25	3,3%	38	5,0%	1,7
5 001-10 000 осіб	28	3,7%	35	4,6%	0,9
10 001-30 000 осіб	17	2,3%	27	3,6%	1,3
30 001-100 000 осіб	2	0,3%	2	0,3%	0
більше 100 000 осіб	1	0,1%	3	0,4%	0,3
Всього	747	100,0%	760	100,0%	x

На кінець 2006 року за кількістю членів кредитних спілок маємо такий розподіл: більшість кредитних спілок (67%) об'єднують до 1 тис. осіб; третина спілок – від 1 тис. до 10 тис. осіб, 28 кредитних спілок залучили від 10 до 100 тис. членів і 3 спілки об'єднують понад 100 тис. членів (рис.2.).

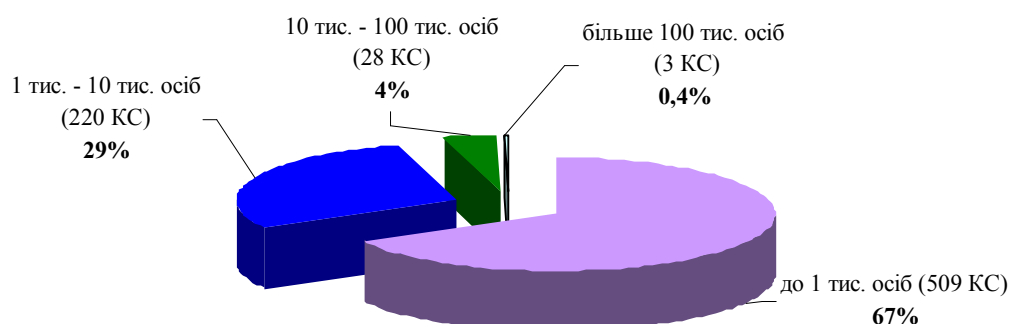

Рис. 2. Групування КС за кількістю членів станом на кінець 2006 року

Загальний обсяг активів кредитних спілок протягом 2006 року зріс на 67,1% та становив на кінець року 3 241,2 млн. грн., з яких 2 934,9 млн. грн., або 90,5% – це продуктивні¹ та решта 9,5% (306,3 млн. грн.) – непродуктивні активи².

На кінець звітного періоду з-поміж 760 кредитних спілок зростання обсягу активів спостерігалось у 563, тобто у 75%, що свідчить про системне зростання цього сегменту ринку.

Майже 84% кредитних спілок мають обсяг активів до 5 млн. грн., тоді як 4 кредитні спілки володіють активами, які перевищують 100 млн. грн. Розподіл

¹ Активи, використання яких дає кредитній спілці економічні вигоди у вигляді доходу.

² Активи, які забезпечують діяльність кредитної спілки, але не дають доходу.

кредитних спілок за обсягом активів у 2005 та 2006 роках та зміни у структурі наведені у таблиці 4.

Таблиця 4.

Зміна розподілу кредитних спілок за обсягом їх активів у 2005 – 2006 рр.

Групи кредитних спілок за обсягом активів	Частка кредитних спілок, що належать до кожної групи, %		Структурні зрушення, в.п.
	2005 рік	2006 рік	
до 1 млн. грн.	63,54%	52,28%	-11,26
1 - 5 млн. грн.	26,01%	31,23%	5,23
5 - 10 млн. грн.	6,03%	7,91%	1,88
10 - 50 млн. грн.	3,62%	7,10%	3,49
50 -100 млн. грн.	0,54%	0,94%	0,40
більше 100 млн. грн.	0,27%	0,54%	0,27

Як видно з таблиці, спостерігається тенденція до зростання сукупних активів кредитних спілок та зміни їх структури у напрямку зростання питомої ваги кредитних спілок із значними обсягами активів.

У цілому система кредитних спілок України демонструє високі темпи зростання усіх основних показників діяльності (рис. 3).

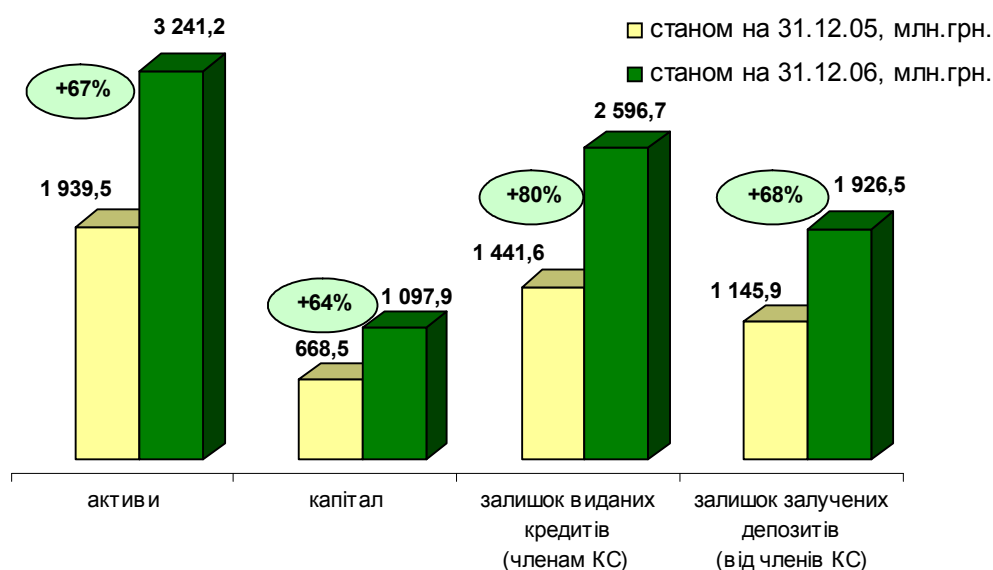

Рис.3. Динаміка основних показників системи кредитних спілок

Загальний обсяг капіталу кредитних спілок зріс протягом року на 64,2% і станом на 31 грудня 2006 року становив 1 097,9 млн. грн. Найбільшу питому вагу в його складі становить пайовий капітал (856,5 млн. грн.). Сукупний балансовий нерозподілений доход кредитних спілок становив 5,8 млн. грн., тоді як на кінець 2005 року кредитні спілки мали 7,6 млн. грн. непокритих збитків. Станом на 31.12.06 непокритий збиток мали 163 кредитні спілки (21% від загальної кількості).

Протягом 2006 року кредитні спілки надали своїм членам 958,5 тис. кредитів на загальну суму 4 254,0 млн. грн., що на 74% більше обсягу кредитування минулого року.

Загальна сума заборгованості усіх 103 тис. членів КС, що мали чинні станом на кінець року кредитні договори, становила 2 596,7 млн. грн., тобто у середньому кожен член - позичальник кредитної спілки на кінець року мав 4,6 тис. боргу за кредитом.

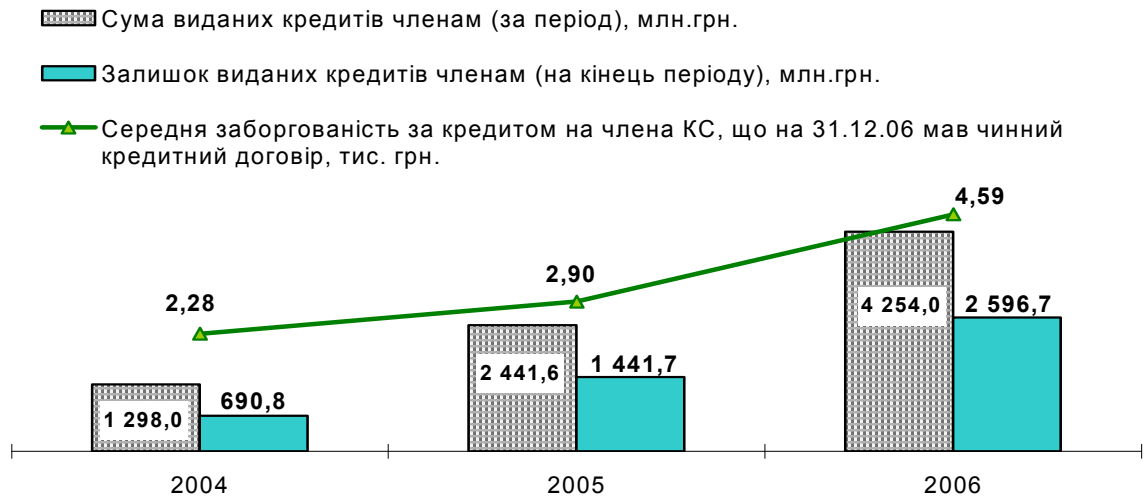

Рис. 4. Динаміка кредитування кредитними спілками своїх членів

З початку року заборгованість за безнадійними кредитами зросла на 78,9 тис. грн. і на кінець року становила близько 910,5 тис. грн.

За строковістю повернення найбільша частка усіх кредитів (71%) отримана на строк від 3 до 12 місяців, найменшим попитом користуються короткострокові кредити зі строком повернення до 3 місяців (5,5% від загального обсягу виданих станом на 31.12.06 кредитів).

За обсягами виданих кредитів, які у попередні звітні періоди, найбільшим попитом користуються кредити на споживчі потреби (рис. 5).

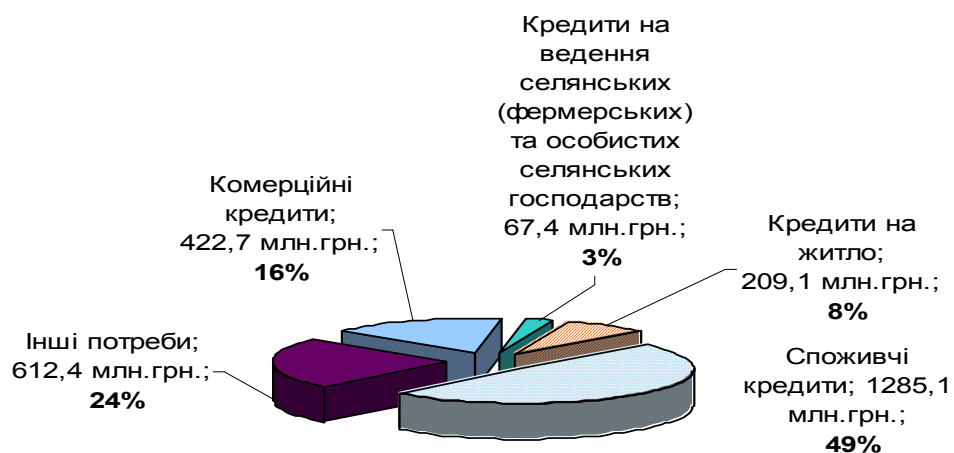

Рис.5. Структура кредитів за видами на кінець 2006 року

Протягом року кредитними спілками було надано кредитів іншим кредитним спілкам на суму 76,8 млн. грн., заборгованість на кінець року становила 28,8 млн. грн.

На кінець 2006 року на депозитних рахунках членів кредитних спілок обліковувалось вкладів на загальну суму 1 926,5 млн. грн., що перевищує показник початку року на 68%.

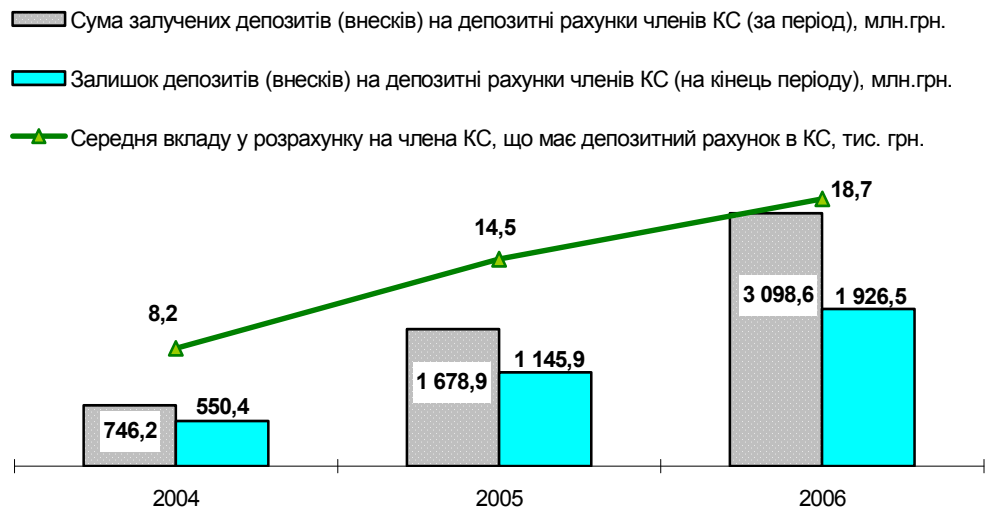
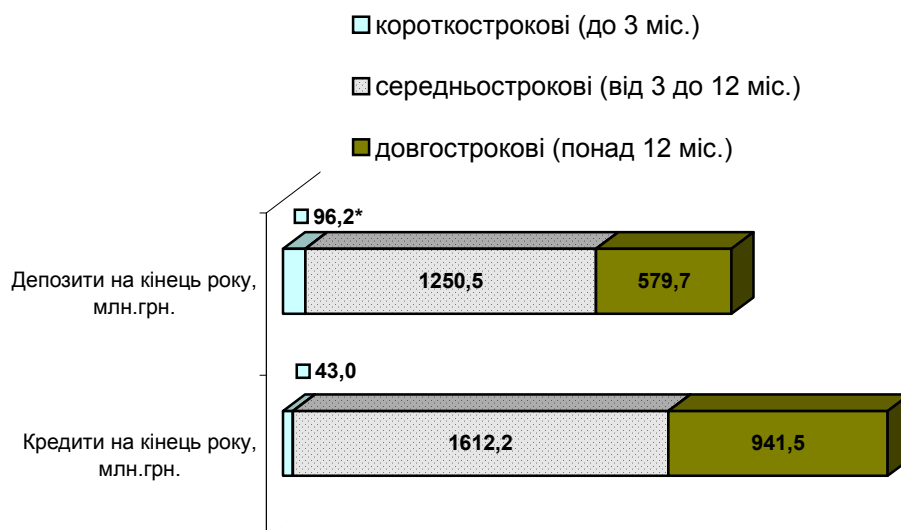

Рис. 6. Динаміка залучення внесків членів на депозитні рахунки членів КС

Зростання вкладів (внесків) членів кредитної спілки на депозитні рахунки у цілому та у розрахунку на одного члена кредитної спілки, який має депозитний рахунок, свідчить про зростання довіри споживачів до кредитних спілок не тільки як до кредитних, а як і до депозитних установ.

Найбільший обсяг внесків (майже 65%) було залучено на період від 3 до 12 місяців, найменше (2,1%) становлять внески до запитання.

* разом із внесками до запитання

Рис. 7. Розподіл кредитів та депозитів за видами станом на 31.12.06.

Зважаючи на досить широкий діапазон середньозважених відсоткових ставок за кредитами членам кредитних спілок, можна стверджувати, що найбільша кількість кредитних спілок (191 із 700), що відобразили цей показник у звітності, надають кредити за середньозваженою ставкою у межах від 40 до 50 % річних (табл. 5). Більше половини усіх кредитних спілок надають своїм членам кредити за відсотковою ставкою у межах від 30% до 50% річних.

Таблиця 5.

Розподіл кредитних спілок за середньозваженими відсотковими ставками за кредитами членам станом на кінець 2006 року

Інтервали відсоткових ставок	Кількість кредитних спілок	Частка від загальної кількості кредитних спілок, %
До 10%	24	3,4 %
10%-20%	43	6,1%
20%-30%	96	13,7%
30%-40%	181	26,0%
40%-50%	191	27,3%
50%-60%	89	12,7%
60%-70%	47	6,7%
70%-80%	21	3,0%
80% і більше	8	1,1%
Разом	700	100%

Основні показники діяльності кредитних спілок у розрізі регіонів України (за місцем знаходження головного офісу) наведено у табл. 6.

Таблиця 6.

Основні показники діяльності кредитних спілок у розрізі областей України (за місцем знаходження головного офісу)

Області	Кількість КС	Кредити, надані членам кредитної спілки, тис.грн. (залишок на кінець періоду)	Кредити, надані кредитним спілкам, тис.грн. (залишок на кінець періоду)	Заборованість за простроченими та неповерненими кредитами, тис.грн. (залишок на кінець періоду)	Активи, тис.грн. (на кінець періоду)	Внески (вклади) на депозитні рахунки членів кредитної спілки, тис.грн. (залишок на кінець періоду)	Капітал, тис.грн. (на кінець періоду)	Кількість членів кредитної спілки, осіб (на кінець періоду)	Кількість членів кредитної спілки, які мають внески (вклади) на депозитних рахунках, осіб (на кінець періоду)	Кількість членів кредитної спілки, які мають заборгованість за кредитами, осіб (на кінець періоду)
АР Крим	22	53 541,8	29,0	1 441,4	61 414,4	44 018,3	15 622,9	10 863	2 542	3 528
Вінницька	16	34 410,1	500,0	4 319,5	60 840,6	29 338,4	30 007,1	24 991	3 342	12 415
Волинська	17	27 214,2	0,0	530,1	90 550,1	76 143,3	12 640,6	11 051	3 092	3 193
Дніпропетровська	31	52 509,6	0,0	4 125,3	63 482,6	31 100,5	25 793,1	42 410	1 641	19 034
Донецька	63	191 748,6	3 104,4	12 367,9	229 436,9	156 620,1	44 167,0	319 437	12 285	73 634
Житомирська	7	14 603,5	30,0	828,4	17 122,6	11 354,5	5 064,3	20 095	867	5 071
Закарпатська	22	75 718,8	0,0	6 165,9	83 917,2	61 902,3	17 444,8	67 366	4 949	30 400
Запорізька	31	75 981,4	177,0	2 712,8	95 351,5	57 952,7	30 101,2	58 299	3 535	14 970
Івано-Франківська	26	45 550,7	81,0	3 418,1	47 200,9	34 208,8	9 742,4	52 495	2 152	20 518
Кіровоградська	20	24 203,3	400,0	2 546,0	27 306,4	18 866,6	7 243,2	11 539	1 491	5 327
Київ	93	492 078,6	4 537,7	32 833,9	604 802,5	275 124,7	243 820,2	144 743	5 328	29 897
Київська	16	18 963,2	0,0	1 551,4	21 445,9	10 871,2	5 887,9	20 948	653	8 424
Луганська	54	106 576,3	894,6	13 286,8	118 334,8	86 002,2	26 800,1	84 672	7 356	29 654
Львівська	38	106 420,5	609,5	4 718,0	122 304,6	65 860,9	51 841,2	130 508	5 647	43 728
Миколаївська	14	30 143,5	457,7	3 775,6	35 276,6	24 150,3	8 616,5	31 571	1 802	7 511
Одеська	40	634 666,9	8 074,8	19 712,6	726 903,7	402 906,2	305 511,6	370 552	15 535	117 918
Полтавська	23	44 361,3	3 712,6	3 213,0	84 801,3	30 098,5	48 141,6	35 993	2 857	9 879
Рівненська	12	10 979,5	75,5	648,3	12 000,0	9 100,5	1 571,2	8 999	711	3 457
Севастополь	16	38 677,9	329,0	2 981,8	41 358,9	21 929,8	16 073,4	18 424	1 253	6 051
Сумська	12	7 026,3	0,0	344,7	7 490,0	4 093,6	2 723,5	10 058	386	3 964
Тернопільська	28	55 517,9	1 544,8	4 468,1	60 892,0	47 007,0	8 474,0	59 024	5 061	24 945
Харківська	35	132 278,0	1 238,2	3 943,6	283 519,6	194 048,6	85 272,0	63 216	4 130	20 608
Херсонська	15	35 305,2	100,0	1 411,6	38 318,3	26 974,0	9 545,5	21 076	1 760	7 394
Хмельницька	21	38 443,3	80,0	4 760,8	41 165,2	32 266,3	6 697,8	42 912	2 204	18 714
Черкаська	51	180 002,1	720,2	12 045,0	188 549,8	131 335,7	48 015,5	74 449	9 594	27 425
Чернівецька	16	41 023,7	1 096,6	6 433,5	44 403,7	22 618,3	20 536,1	16 194	1 176	6 707
Чернігівська	21	28 799,8	1 030,0	2 301,7	32 983,3	20 634,9	10 511,5	39 524	1 682	11 782
В цілому по Україні	760	2 596 746,0	28 822,6	156 885,8	3 241 173,4	1 926 528,2	1 097 866,2	1 791 409	103 031	566 148